

آذربایجان غربی پیشتاز در تولید یک سوم عسل کشور

زنبورداری از مشاغل سبز و پرطوفدار در آذربایجان غربی به شمار محدود؛ در این صنعت بیش از ۱۱ هزار نفر از فعالان در بخش تولید و عرضه عسل فعالیت دارند که همه تلاش آنان برای شیرین‌کامی و سلامت مردم ایران است.

به گزارش ایرنا، اواخر پاییز پارسال که هنوز سوز سرما و گرمای تابستان با هم کشته می‌گرفتند، صبح که میشد اغلب کشاورزان و دامداران که در مزارع و یا ییلاقات بودند راهی شهر میشدند تا محصولات خود را از شیر و کره و عسل گرفته تا انواع میوه‌ها را به مشتریان عرضه کنند.

بسیاری از اهالی شهر و روستاهای اطراف ارومیه هم به طمع تهیه محصولات سنتی اصیل، ارزان و تازه تر راهی بازار میشدند و ظهر سرمست و شادان با کوله‌ای آذوقه، نان و نمک و عشق راهی منازل خود میشدند.

اما از اسفند پارسال با شیوع کرونا و ادامه دار بودن آن، دیگر بازار مرکز شهر ارومیه آن شور و شوق و تکاپوی گذشته را به خود ندیده است.

کرونا هم که مشتاقامه یقه بسیاری از واحد‌های صنعتی و مشاغل

مختلف را گرفته است و نفسشان را به شماره انداخته، ولی صاحبان مشاغلی هستند و بودند که در این گیرو دار وانفسای شهر به جای غوطه ور شدن در بحر اندوه و بیماری، فرصت‌هایی نو خلق کردند و در آخرین لحظات هم شده خودشان را نجات دادند.

صاحبان این مشاغل وارد بازارهای مجازی و اینترنتی و به قول خودشان "شاپینگ‌های اینترنتی و نت وورک مارکتینگ" شدند و در این فضای ویروس آلود محصولشان را عرضه و سود خوبی کسب کردند و به تبع آن کسب و کارشان را نجات دادند.

"آراز محمدی" جزو این افرادی است که با منتقل کردن کسب و کار خود به فضای اینترنت و راه اندازی مغازه‌ای مجازی در فضای اینستاگرام و صفحات دیگر با عرضه مستقیم محصولاتش رونق کسب و کارش را بیشتر کرده است.

وی، شغلش زنبورداری است که در نیم هکتار زمین کشاورزی در روستایی در ۱۷ کیلومتری ارومیه با ۶۰۰ کندو مشغول کسب و کار است و در فصل برداشت ۴ نفر در زنبورستانش کار می‌کنند.

در تابستان امسال ۳۵۰ کندویش به علت بارش غیرمنتظره باران از بین رفت ولی همچنان به امید کسب و کار اینترنتی با رونقی که دارد دست از تکاپو و تلاش برای رونق بازار محصولش برنداشته است.

محمدی که دفتری کوچک، مصفا و معطر به بُوی عسل حاصل از دشت‌های ارومیه در کوچه مسجد خطیب دارد، با رویی خوش و دستی گشاده در آخرین شب پاییزی پذیرای مان شد، تا درباره کسب و کارش در این ایام کرونا می‌توضیحاتی بدهد.

پای صحبت‌های این زنبوردار کهنه کار بود که فهمیدیم بیکاری، آخر دنیا نیست و می‌تواند آغازی بر کار آفرینی هم باشد چرا که زنبورداری را با راهنمایی و همفکری و همکاری یک دوستش که در اثر بیماری بیکار شده بود، شروع کرده بودند.

محمدی و دوستش کار و کارگری در باغ و زنبورستان را عار نمیداند چرا که توانسته اند به ازای هر ۱۰۰ کندو، برای سرپرست یک خانواده اشتغال دائم را ثبت کنند و گذشته از این کارآفرینی محصولاتی متنوع هم در نتیجه تلاش زنبورهای عسل تولید و روانه بازار می‌کنند که خواص درمانی فوق العاده آنها برای همه اثبات شده است.

وی براین باور است که زندگی با زنبور عسل سرشار از درس‌های عبرت و تجربه‌های ارزشمند است که به ثمنی بخس حاصل نمی‌شود و باید نیش‌های زنبور را تحمل کرد تا به نوشاهی آن که در شیرینی هر قطره عسل پنهان است رسید.

این زنبور دار ارومیه‌ای بسته بودن مرزهای کشور همسایه برای صادرات، وجود محصولات مختلف تقلیلی از فرآورده‌های عسل که از کشور چین وارد بازارهای داخلی شده را آفته برای این بخش معرفی کرد.

وی گفت: هرگز نمی‌شود فرآورده‌های قاچاق را از فرآورده‌های اصل ایرانی تشخیص داد و همیشه در این زمینه شرمنده مشتریان هستیم.

طبق گفته‌های این تولید کننده زنبورهای عسل نیاز به مکانی آرام و دشت‌هایی پر گل دارند و تا ۲ کیلومتر می‌توانند پرواز و گرده افشاری کنند و دشتهای ارومیه مکانی زیبا و بکر برای این کار تولیدی است.

آراز با اشاره به قیمت برخی فرآورده‌های زنبورستان ادامه داد: خود عسل قیمت‌های متفاوتی دارد و ناب ترین عسل فصل بهار است و عسل تولیدی در اوخر تا بستان اغلب به کارخانجات جهت مصارف صنعتی منتقل می‌شود.

این تولید کننده با بیان اینکه در بازار قیمت هر کیلو "گرده" بین ۱۰۰ تا سه میلیون ریال (۱۵۰ تا ۳۰۰ هزار تومان) در نوسان است، گفت: قیمت هر گرم ژل رویال هم حداقل ۱۸۰ هزار ریال است و تشخیص گرده اصل با قاچاق کاری دشوار بوده که باید توسط آزمایشگاه انجام شود.

وی با اشاره به اینکه کشورهای اروپایی و عراقی‌ها این روزها علاقه بسیاری به خرید بره موم و موم دارند، افزود: موم تولیدی در این بخش در آرایشگاه‌های زنانه، زرگری‌ها، شکسته بندی و کارهای پزشکی کاربردی وسیع دارد.

محمدی گسترش تولیدات زنبورستان را جزو برنامه‌های سال آینده اش بیان کرد و افزود: تک محصولی در شرایط فعلی که متقاضیان زیادی برای فرآورده‌های حاصل از عسل وجود دارد آفته برای این شغل است.

این زنبوردار با اشاره به اینکه زنبورداری شغلی است که با سرمایه اندک هم می‌شود به آن پرداخت گفت: هر کندوی سنتی با ۲ میلیون و

۵۰۰ هزار ریال تهیه می‌شود و بقیه کارها بعد از گذاشتن موم مصنوعی در کندو بر عهده زنبورهاست.

از گفته های وی می‌شود فهمید که در هر دوره برداشت بین پنج تا ۲۵ کیلوگرم عسل هم می‌توان از کندوها برداشت کرد و زنبورها و نژادشان در میزان تولید نقش دارند.

وی در این باره گفت: زنبورهای به اصطلاح محلی "دیوانه"، زنبورهای پر کار و فعالی هستند که میزان تولید عسلشان بسیار بالاست و تغذیه و آب و هوا تاثیر زیادی بر نوع عسل تولیدی دارد.

وی بیان کرد: هم اکنون کندوها در حال انتقال به انبار هستند تا بعد از یک استراحت چند ماهه در فصل سرد سال دوباره در بهار به دشت ها منتقل شوند.

این تولید کننده عسل در این دیدار برای بازدید از زنبورستان در فصل بهار دعویتمان کرد با یک شرط که تلفن همراه به زنبورستان برده نشود چرا که معتقد بود امواج حاصل از تلفن همراه تاثیر منفی بر زنبورهای عسل دارد.

رونق بازار عسل؛ لبخند رضایت برلب زنبورداران

آذربایجان غربی به لحاظ داشتن منابع لایزال الهی و شرایط آب و هوایی مناسب، وجود مراتع و منابع غنی سرشار از شهد و گرده یکی از قطبهای مهم برای پرورش زنبور عسل در سطح کشور به شمار می‌آید.

این استان با دارا بودن ۱۲۰ هزار هکتار باغ در ایام بهار ظرفیتی بکر برای پرورش زنبور عسل دارد که تولید عسل هایی از شهد گلهای بهاری توانسته همه ساله کام گردشگران را شیرین و این محصول را به سوغاتی ارزشمند برای میهمانان و گردشگران تبدیل کند.

این موضوع باعث شده تا زنبورداری در استان آذربایجان غربی به کسب و کاری پر رونق تبدیل شود که لبخند رضایت را برلبان فعالان این بخش نشانده است.

رییس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان غربی در این زمینه در گفت و گو با خبرنگار ایرنا با اشاره به اینکه ۲۷ درصد عسل تولیدی کشور در این استان تولید می‌شود، گفت: سالانه ۲۱ هزار و ۵۰۰ تن عسل مرغوب در این استان تولید می‌شود.

رسول جلیلی با اشاره به اینکه این استان دارای بیش از یک میلیون و ۳۵۰ هزار کندوی مدرن و بومی است، ادامه داد: این موضوع موجب اشتغال دائم و فصلی بیش از ۱۱ هزار نفر در صنعت زنبورداری استان شده است.

وی بیان کرد: میانگین تولید از هر کندوی مدرن ۱۷ کیلوگرم و از کندوهای بومی ۰.۰۵ کیلوگرم بوده و در مجموع در سطح استان، یک میلیون و ۳۴۵ هزار و ۱۷۱ کندو وجود دارد که از این میزان ۱۱۰ هزار و ۴۷۱ کندو بومی و بقیه مدرن هستند.

ریس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان غربی اظهار داشت: شهرستان خوی با داشتن بیش از ۳۹۰ هزار کندو و تولید بیش از ۱۰ هزار تن عسل، مقام اول استان را در تولید عسل به خود اختصاص داده است.

وی گفت: در حال حاضر تعداد بهره برداران این صنعت که به طور مستقیم فعالیت دارند، ۶ هزار و ۱۶۰ نفر بوده و تعداد بیش از پنج هزار نفر به صورت فصلی در زنبورستانها مشغول به کار هستند.

وی با بیان اینکه این استان امسال مقام اول کشوری را از لحاظ تعداد کندو و تولید عسل به خود اختصاص داد، گفت: آذربایجان غربی با ۱۶ تعاونی زنبور داری تحت پوشش در تهیه و توزیع نهاده های زنبورداری فعالیت چشم گیری را دارد.

جلیلی ادامه داد: زنبورداران استان با وجود چهار کارخانه بسته بندی عسل به صورت مدرن و اتوماتیک در شهرستان های ارومیه، خوی و مهاباد و نیز با داشتن ۶ کارگاه بسته بندی عسل در شهرستان های مختلف در فراوری و صنایع تبدیلی این محصول نیز فعالیت دارند.

آذربایجان غربی استان پیشتاز کشور در تولید عسل

این استان با رشد خوب پنج درصدی در سالجاری در صنعت زنبورداری توانسته در سالهای اخیر رتبه اول کشور را کسب کند و زنبورستانهای مدرن استان هر روز در حال افزایش است.

آموزش‌های مقدماتی و پیشرفته در تولید عسل و فراورده های آن گام مهمی است که بخش ترویج جهاد کشاورزی در این راستا برداشته است و نتایج مستقیم آن امسال نیز در تولیدات فعالان این بخش به نمایش گذاشته شده است.

معاون بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان غربی در

این زمینه به خبرنگار ایرنا گفت: میزان رشد سالانه در صنعت زنبورداری استان پنج درصد بوده است.

رضا یوسف رضایی افزود: توزیع شکر به ازای هر کندو ۲۰ کیلوگرم سالانه در استان انجام میشود و نهاده های تخصیص یافته نیز از طریق اتحادیه ها به تفکیک شهرستانها و با نظارت و بازرسی هر شهرستان انجام میشود.

وی با اشاره به اینکه تولید عسل در استان به صورت تک محصولی نیست گفت: تولید ژله رویال، بره موم، گرده گل، موم و زهر زنبور نیز در زنبورستانهای استان انجام میشود.

یوسف رضایی با بیان اینکه به روزرسانی آموزش‌های مرتبط با زنبورداری و آموزش پرورش زنبور عسل همواره جزو برنامه های جهاد کشاورزی در بخش ترویج است گفت: برگزاری دوره مقدماتی پرورش زنبور عسل درجه یک و ۲ در طول سال اجرا می شود.

وی با اشاره به لزوم تولید فراورده های دیگر از عسل و خروج از صنعت تک محصولی در این بخش بیان کرد: برای نخستین بار در استان دوره پیشرفتی نحوه تولید ژله رویال به شکل صنعتی برگزار شد که با استقبال زنبورداران استان مواجه شد.

خوش عسل آذربایجان غربی خوش برتر کشوری است

طبق اظهارات مسولان و کارشناسان صنعتی خوش عسل آذربایجان غربی که از سال ۱۳۹۴ فعالیت خود را آغاز کرده با تولید ۲۴ درصد عسل کشور، به عنوان خوش برتر کشوری انتخاب شده است.

خوش صنعتی (Industrial Cluster) به مجموعه ای از واحدهای کسب و کار گفته میشود که در یک منطقه جغرافیا یی و یک گرایش صنعتی متمرکز شده و با همکاری و تکمیل فعالیتهای یکدیگر به تولید و عرضه تعدادی کالا و خدمات میپردازند و از چالشها و فرصت های مشترک برخوردار هستند.

مدیرعامل شرکت شهرک های صنعتی آذربایجان غربی در این باره به خبرنگار ایرنا گفت: ۱۳ واحد تولیدکننده عسل در قالب ۶ عضو کنسرسیوم این بخش فعالیت میکند که ۲۱ هزار و ۸۰۰ تن عسل را سالانه تولید، بسته بندی و روانه بازار هدف میکند.

حسن حاتمی با اشاره به صادرات این محصول، ادامه داد: سالانه هزار و ۲۰۰ تن عسل توسط این خوش به کشورهای قطر، کویت، عراق و کشورهای همسایه صادر میشود.

وی گفت: واحدهای تولیدی فعال در صنایع وابسته نیز در بخش تولید کندو، تولید عسل، تولید داروی مورد نیاز صنعت زنبورداری و صنایع وابسته به عسل فعال است و حدود ۸۰۰ نفر به صورت مستقیم و غیرمستقیم در آن مشغول فعالیت هستند.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی آذربایجان‌غربی با اشاره به دستاوردهای خوش عسل اطهار داشت: تولید پودر عسل برای نخستین بار در کشور از افتخارات خوش صنعتی عسل آذربایجان‌غربی است.

حاتمی اضافه کرد: پودر عسل طبیعی همان عسل معمولی است که دارای ماندگاری بیشتری است.

وی بیان کرد: پودر عسل در صنایع شیرینی‌سازی و صنایع وابسته به این امر کاربرد فراوانی دارد و بازار کشورهای حوزه خلیج‌فارس، ارمنستان و جمهوری آذربایجان را هدف قرار داده است.

وی اضافه کرد: واحدهای تولیدی در قالب خوش، فعالیتهای هم‌دیگر را هم‌پوشانی کرده و برای رسیدن به اهداف خود از جمله در حوزه تهیه مواد اولیه با قیمت مناسب و بازاریابی با یکدیگر ارتباط و همکاری برقرار می‌کنند.

به گزارش ایرنا زنبور عسل یکی از شگفت‌انگیزترین مخلوقات خداوندی بوده و ارزش اقتصادی گرده افشا نی زنبور عسل بسیار بیشتر از عسل و موم تولید شده توسط این حشره مولد است و کارشناسان معتقد هستند که «حذف زنبور عسل از چرخه تولید به منزله هشدار زیست محیطی است و زنبورها برای تنوع زیستی و بقای بشریت لازم هستند»

در کنار مردم تلاشگری که پرورش زنبور عسل را نسل به نسل و از طریق فعالیت‌های ترویجی جهاد کشاورزی آموخته اند، وجود مراتع غنی و آب و هوای مساعد موجب توسعه صنعت زنبورداری در آذربایجان‌غربی شده و رتبه اول تولید عسل کشور را به این استان کوهستانی اختصاص داده است.